

ประกาศกรมโยธาธิการ

เรื่อง มาตรฐานของแผนผังรูปแบบ ลักษณะและความปลอดภัย
ของสถานที่เก็บน้ำมันเชื้อเพลิงของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วย
การเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง พุทธศักราช ๒๔๗๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.
๒๕๓๐ อธิบดีกรมโยธาธิการจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง
มาตรฐานของแผนผังรูปแบบ ลักษณะและความปลอดภัยของสถานที่เก็บ
น้ำมันเชื้อเพลิงของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๒
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกรมโยธาธิการ เรื่อง ยกเลิกหลักเกณฑ์
พิจารณาการตั้งสูบน้ำมันเบนซิน (ปม) ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๔๕๐ ลง
วันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

(๒) บรรดาระเบียง ประกาศ หรือคำสั่งใดที่ขัดหรือแย้ง
กับประกาศนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“อาคารบริการ” หมายความว่า อาคารภายในเขตสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งใช้เป็นสำนักงาน จำหน่ายผลิตภัณฑ์หรืออุปกรณ์สำหรับยานพาหนะ คลุมเครื่องสูบลมหรือถังอัดฉีดห้องนำห้องส้วม หรือใช้เพื่อการบริการอื่นๆ ให้แก่ยานพาหนะที่ไม่ใช้หรือไม่ก่อให้เกิดเปลวไฟหรือประกายไฟด้วย

“เขตสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง” หมายความว่า เขตที่แสดงถึงบริเวณของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามที่กำหนดไว้ในแบบแผนผังสถานที่ตั้งของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

“กำแพงกันไฟ” หมายความว่า กำแพงที่สร้างขึ้นด้วยวัสดุถาวรและทนไฟและไม่มีช่องให้ไฟผ่านได้

“ความกว้างของถนน” หมายความว่า ความกว้างของถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะโดยวัดจากเขตทางด้านหนึ่งไปถึงเขตทางด้านหนึ่งตรงข้าม

“ทางคู่” หมายความว่า ถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีเกาะกลางหรือทางระบายน้ำหรือกำแพง เพื่อแบ่งการจราจรเป็น ๒ ทาง

“ถังถังรถยนต์” หมายความว่า สะพานถังรถยนต์ ห้องถังรถยนต์ หรือเครื่องถังรถยนต์

เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๒๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒

ข้อ ๕ สถานที่ตั้งของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงใด อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายอื่น ผู้ขออนุญาตต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้นด้วย

หมวด ๒

แผนผังและรูปแบบของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ข้อ ๖ แผนผังสถานที่ตั้งของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องแสดงขอบเขตที่ดินเขตสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง อาคารบริการ กำแพงกันไฟ ถังใต้พื้นดิน แนวท่อน้ำมัน เชื้อเพลิง เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง ท่อหรือรางระบายน้ำ บ่อกักไขมัน สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (ถ้ามี) รวมทั้งทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะที่ติดต่อกับถนนสาธารณะหรือทางหลวง หรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะ

แผนผังตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า ๑ ใน ๒๕๐

ข้อ ๗ แบบก่อสร้างถังใต้พื้นดิน ต้องแสดงรายละเอียดดังนี้

- (๑) แบบแปลนส่วนบนของถัง
- (๒) แบบด้านข้างของถัง
- (๓) แบบรูปตัดของถัง
- (๔) แบบฐานรากของถัง
- (๕) แบบแสดงการติดตั้งระบบท่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ

แบบก่อสร้างตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า ๑ ใน ๕๐

ข้อ ๘ แบบก่อสร้างอาคารบริการ ต้องแสดงรายละเอียดดังนี้

(๑) แบบแปลน^๕ แผนผังแสดงประเภทใช้สอยของอาคาร
ผังฐานราก ผัง^๕พื้นและผังหลังคา

(๒) รูปด้านของอาคาร อย่างน้อย ๒ ด้าน

(๓) รูปตัดตามขวางและรูปตัดตามยาว

(๔) รายละเอียดของโครงสร้างแสดงส่วนต่าง ๆ ของ
อาคาร

แบบก่อสร้างตาม (๑) (๒) และ ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า
๑ ใน ๑๐๐

ข้อ ๕ ให้แสดงแบบก่อสร้างของกำแพงกันไฟ ท่อหรือราง
ระบายน้ำ บ่อักไขมันและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (ถ้ามี) ด้วย

หมวด ๓

ลักษณะและความปลอดภัยของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ข้อ ๑๐ สถานบริการน้ำมัน^๕เชื้อเพลิง ต้องมีลักษณะและระยะ
ปลอดภัยดังนี้

(๑) สถานบริการน้ำมัน^๕เชื้อเพลิงเพื่อการจำหน่ายขาย
แนวเขตสถานบริการน้ำมัน^๕เชื้อเพลิงด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออก
สำหรับยานพาหนะต้องอยู่ติดถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มี
สภาพเป็นสาธารณะ ซึ่งมีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า ๑๒.๐๐ เมตร

(๒) สถานบริการน้ำมัน^๕เชื้อเพลิงต้องมีทางเข้าและทาง
ออกแยกต่างหากจากกัน แต่ละทางต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๔.๐๐
เมตร และห่างกันไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร โดยวัดจากขอบทางเข้า
และทางออกด้านในตามรูปที่ ๑ ท้ายประกาศ^๕ ทางเข้าและทางออก

เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๒๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒

ดังกล่าว ต้องได้รับอนุญาตให้ทำเป็นทางเชื่อมเพื่อให้เป็นทางเข้าและทางออกถนนสาธารณะ หรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะจากเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลและรับผิดชอบถนนสาธารณะ หรือทางหลวงหรือได้รับความยินยอมจากเจ้าของทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะนั้น

(๓) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงแห่งหนึ่ง ต้องห่างจากจุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงหรือสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยการบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวแห่งอื่น ๆ ที่อยู่ฝั่งตรงข้ามถนนสาธารณะ หรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะสายเดียวกันไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร ตามรูปที่ ๒ ท้ายประกาศนี้ เว้นแต่ถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะนั้นเป็นทางคู่

จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงแห่งหนึ่ง ต้องห่างจากจุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงหรือสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยการบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวแห่งอื่น ๆ ที่อยู่บนฝั่งถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะสายเดียวกันไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร ตามรูปที่ ๓ ท้ายประกาศนี้

จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่อยู่ติดถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่เป็นทางคู่ ต้องห่างจากจุดเริ่มต้นของช่องเปิดของเกาะกลาง

หรือทางระบายน้ำหรือกำแพงของถนนดังกล่าว ไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร ตามรูปที่ ๔ ท้ายประกาศนี้

(๔) สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและจุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องไม่อยู่ตรงโค้งของถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะตามหลักเกณฑ์และลักษณะที่กำหนดไว้ใน (๕) และจุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องห่างจากจุดเริ่มโค้งของถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะดังกล่าว หรือจุดเริ่มโค้งของทางแยกซึ่งอยู่ฝั่งเดียวกันไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร ทางแยกนั้นให้หมายถึงถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนตั้งแต่ ๑๒.๐๐ เมตรขึ้นไป และมีความยาวจากปากทางแยกตั้งแต่ ๒๐๐.๐๐ เมตรขึ้นไป ตามรูปที่ ๕ และรูปที่ ๖ ท้ายประกาศนี้

(๕) หลักเกณฑ์และลักษณะโค้งของถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่ไม่อนุญาตให้ตั้งสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง มีดังนี้

(ก) ในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา และเขตเทศบาลต้องไม่อยู่ตรงโค้งของถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีรัศมีความโค้งน้อยกว่า ๖๐๐.๐๐ เมตร

(ข) นอกเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา และเขตเทศบาลต้องไม่อยู่ตรงโค้งของถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีรัศมีความโค้งน้อยกว่า ๑,๐๐๐.๐๐ เมตร

(๖) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องไม่อยู่ตรงโค้งตั้งและไม่อยู่บนถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความลาดชันเกิน ๑ ใน ๒๕ ขึ้นไป

ในกรณีที่ถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความลาดชันตั้งแต่ ๑ ใน ๕๐ ถึง ๑ ใน ๒๕ จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องห่างจากจุดเริ่มโค้งตั้งของถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะดังกล่าวไม่น้อยกว่า ๑๕๐.๐๐ เมตร สำหรับนอกเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา และเขตเทศบาล สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยาและเขตเทศบาล ระยะดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า ๘๐.๐๐ เมตร

(๗) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องห่างจากจุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของเชิงลาดสะพานที่ไม่ใช่สะพานท่อ ซึ่งอยู่ในเส้นทางเดียวกันไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร

(๘) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ที่ตั้งอยู่ติดถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่ติดกับทางรถไฟ ต้องห่างจากรางรถไฟที่ใกล้ที่สุดไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร

ข้อ ๑๑ เครื่องสูบล้างและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องอยู่ห่างจากเขตถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๒๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒

ไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร หรือไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตให้
เชื่อมทางจากเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลและรับผิดชอบถนนสาธารณะหรือทางหลวง
หรือได้รับความยินยอมจากเจ้าของทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะนั้น และ
ต้องห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านอื่นที่ไม่ใช่เป็นทางเข้า
และทางออกสำหรับยานพาหนะไม่น้อยกว่า ๒๐.๐๐ เมตร หากมีระยะ
ห่างน้อยกว่า ๒๐.๐๐ เมตร ต้องสร้างกำแพงกันไฟสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐
เมตร ที่แนวเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง แต่ทั้งนี้เครื่องสูบลมและตู้จ่าย
น้ำมันเชื้อเพลิงต้องห่างจากกำแพงกันไฟไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

ข้อ ๑๒ กำแพงกันไฟด้านที่อยู่ติดกับที่ดินของเจ้าของเดียวกัน
จะให้เป็นประตูเหล็กทึบชนิดบานเลื่อน เพื่อเป็นทางเข้าออกก็ได้ แต่ประตู
ดังกล่าวต้องกว้างไม่เกิน ๓.๐๐ เมตร และมีได้ไม่เกิน ๑ ประตู และ
ต้องปิดประตูตลอดเวลา จะเปิดได้เมื่อมีการเข้าออก

ข้อ ๑๓ ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต้องไม่มีอาคาร
อื่นใดนอกจากอาคารบริการ อาคารบริการต้องเป็นอาคารชั้นเดียว สร้าง
ด้วยวัสดุถาวรและทนไฟเป็นส่วนใหญ่และไม่มีชั้นลอย

ข้อ ๑๔ ภายในเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงให้มีสิ่งปลูกสร้าง
และอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับบริการแก่ยานพาหนะ ภายนอกอาคารบริการ
ได้ ดังนี้

- (๑) หอดังน้ำ
- (๒) ที่ล้างรถยนต์
- (๓) ที่ยกรถยนต์

(๔) เสาป้ายเครื่องหมายการค้า

(๕) หลังกาโลหะหรือกระเบื้องใยหินติดตั้งบนเสาโลหะ
สำหรับคลุมลานจอดยานพาหนะ

(๖) อาคารสำหรับซ่อมยางรถยนต์

ข้อ ๑๕ ขอบอาคารบริการต้องอยู่ห่างจากเขตถนนสาธารณะหรือ
ทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะด้านที่ใช้เป็นทางเข้าและทาง
ออกสำหรับยานพาหนะของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า ๕.๐๐
เมตร หรือไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตให้เชื่อมทางจากเจ้าหน้าที่
ผู้ดูแลและรับผิดชอบถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือได้รับความยินยอม
จากเจ้าของทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะนั้น และต้องห่างจากเขตสถาน
บริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านอื่นที่ไม่ใช่เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยาน
พาหนะไม่น้อยกว่า ๒๐.๐๐ เมตร หากมีระยะห่างน้อยกว่า ๒๐.๐๐
เมตร ต้องสร้างกำแพงกันไฟสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร ที่แนวเขต
สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้านนั้น แต่ทั้งนี้ขอบอาคารบริการต้องห่าง
จากกำแพงกันไฟไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

ห้องน้ำห้องส้วมที่อยู่นอกอาคารบริการ ต้องมีระยะห่างจากขอบ
อาคารบริการไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร แต่ถ้าห้องน้ำห้องส้วมมีส่วนหนึ่ง
ส่วนใดของตัวอาคารต่อเนื่องกับอาคารบริการ ให้ถือว่าห้องน้ำห้องส้วม
นั้นเป็นอาคารเดียวกันกับอาคารบริการ

การวัดระยะห่างจากขอบอาคารบริการให้วัดจากริมผนังหรือริมเสา
ของอาคารบริการ

เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๒๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒

ข้อ ๑๖ ที่ล้งรยนต์หรือหทัยกรยนต์ ไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอก
อาคารบริการขบที่ล้งรยนต์หรือหทัยกรยนต์นั้น ต้องห่างจากกำแพง
กันไฟหรือแนวเขตของสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า ๕.๐๐
เมตร แต่ถ้าระยะห่างน้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร กำแพงกันไฟด้านที่ติด
กับที่ล้งรยนต์หรือหทัยกรยนต์วัดจากศูนย์กลางของที่ล้งรยนต์หรือห
ทัยกรยนต์ออกไปข้างละไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร ต้องสูงไม่น้อยกว่า
๓.๐๐ เมตร

ข้อ ๑๗ หอดังน้ำและเสาน้ำยเครื่องหมายการค้า ต้องอยู่ห่าง
จากขอบอาคารบริการไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

ข้อ ๑๘ หลังคาโลหะหรือกระเบื้องใยหินติดตั้งบนเสาโลหะ
สำหรับคลุมลานจอดยานพาหนะและอาคารสำหรับซ่อมยางรถยนต์ ต้อง
ห่างจากขอบอาคารบริการไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร และต้องห่างจากถัง
ใต้พื้นดิน เครื่องสูบน้ำมันเชื้อเพลิง ท่อน้ำมันเชื้อเพลิงและท่อระบาย
ไอน้ำมันเชื้อเพลิงของถังใต้พื้นดินไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร หลังคาโลหะ
หรือกระเบื้องใยหินติดตั้งบนเสาโลหะและอาคารสำหรับซ่อมยางรถยนต์
ดังกล่าว ต้องมีพื้นที่ของหลังคารวมกันไม่เกินร้อยละ ๕ ของพื้นที่สถาน
บริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ข้อ ๑๙ ภายในเขตสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ห้ามมีเตาไฟ
เปลวไฟหรือประกายไฟหรือการกระทำใด ๆ ที่ทำให้เกิดเปลวไฟหรือ
ประกายไฟ

เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๒๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒

ข้อ ๒๐ ภายในเขตสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องจัดให้มีท่อหรือรางระบายน้ำโดยรอบ และต้องมีบ่อักกั๊บน้ำมันมีความจุไม่น้อยกว่า ๔๐๐ ลิตร เพื่อให้ห่างจากสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงผ่านบ่อนก่อนที่ จะไหลลงสู่ท่อหรือรางระบายน้ำสาธารณะ ในกรณีที่ไม่มีท่อหรือราง ระบายน้ำสาธารณะ ต้องสร้างบ่อซึมเพื่อบำบัดน้ำภายในเขตสถานบริการ น้ำมันเชื้อเพลิงให้เพียงพอด้วย

ในกรณีที่บ่อบั๊บน้ำมัน ต้องมีบ่อพักน้ำระยะห่างกันไม่เกิน ๑๒.๐๐ เมตร และทุกมุมเลี้ยว

ข้อ ๒๑ ถังใต้พื้นดินต้องออกแบบ คำนวณ ก่อสร้าง ติดตั้ง และทดสอบตามข้อกำหนดดังนี้

(๑) ถังใต้พื้นดินต้องมีข้อต่อสำหรับติดตั้งอุปกรณ์ติด กับถัง และช่องเบ็ดอย่างน้อยดังนี้

- (ก) ข้อต่อที่รับน้ำมันเชื้อเพลิง
- (ข) ข้อต่อที่จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง
- (ค) ข้อต่ออุปกรณ์วัดระดับน้ำมันเชื้อเพลิง
- (ง) ข้อต่อที่ระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิง
- (จ) ท่อสำหรับคนลง (manhole)

(๒) ต้องทำด้วยเหล็กที่มีความเค้นคราก (yield stress) ไม่น้อยกว่าสองเท่าของความเค้นที่เกิดขึ้น (allowable stress) เนื่องจาก การรับแรงและน้ำหนักต่าง ๆ

(๓) ต้องออกแบบ คำนวณและก่อสร้างให้สามารถรับแรงและน้ำหนักต่าง ๆ ที่กระทำต่อตัวถังได้โดยปลอดภัย

(๔) ผิวภายนอกของถังใต้พื้นดิน ต้องทาห้ด้วยวัสดุป้องกันการผุกร่อน เช่น ฟลักซ์หรือยางแอสฟัลท์ หรือวัสดุอื่นที่ใช้แทนกันได้ไม่น้อยกว่าสองครั้ง

(๕) ต้องติดตั้งและยึดแน่นกับฐานรากในลักษณะที่ไม่อาจเคลื่อนที่หรือลอยตัวเนื่องจากแรงดันของน้ำใต้ดินได้ และฐานรากต้องออกแบบและก่อสร้างให้สามารถรับน้ำหนักของตัวถัง รวมทั้งน้ำมันเชื้อเพลิงที่บรรจุอยู่ในถังและน้ำหนักอื่น ๆ ที่กระทำบนตัวถังได้โดยปลอดภัย

(๖) ส่วนบนของผนังถังใต้พื้นดินต้องต่ำกว่าระดับพื้นดินไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร และห้ามมีสิ่งปลูกสร้างใด ๆ อยู่เหนือส่วนบนของผนังถังดังกล่าว

(๗) ถังใต้พื้นดินต้องห่างกันไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร ระหว่างผนังถัง

(๘) ผนังถังใต้พื้นดินต้องห่างจากเขตสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร

(๙) ถังใต้พื้นดินต้องมีท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงติดตั้งไว้ทุกถัง สำหรับถังใต้พื้นดินที่แบ่งเป็นห้อง (compartments) ต้องติดตั้งท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ทุกห้องแยกจากกัน ท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีลักษณะดังนี้

(ก) มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๔๐ มิลลิเมตร

(ข) ปลายท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องอยู่สูงจากระดับพื้นดินไม่น้อยกว่า ๔.๐๐ เมตร และอยู่ห่างจากเขตสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร และปลายท่อระบายไอน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีตะแกรงลวด ตะแกรงลวดต้องใช้ขนาดมีรูไม่น้อยกว่า ๑๔๔ รูต่อ ๑ ตารางเซนติเมตร ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง พุทธศักราช ๒๔๗๔

(๑๐) ปลายท่อรับน้ำมันเชื้อเพลิง ปลายท่อวัดระดับน้ำมันเชื้อเพลิง และท่อสำหรับคนลง (manhole) ต้องอยู่ห่างจากแนวเขตสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร

(๑๑) เมื่อก่อสร้างและติดตั้งถังใต้พื้นดินแล้ว ก่อนทำการกลบด้วยทรายต้องทำการทดสอบว่าถังและข้อต่อต่างๆ ไม่มีรอยรั่วซึมโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้

(ก) เติมน้ำลงในถังใต้พื้นดินหรือในแต่ละห้องของถังใต้พื้นดินจนเต็มและอัดด้วยความดันไม่น้อยกว่า ๐.๑๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตรมาตร หงไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖๐ นาที

(ข) อัดก๊าซเฉื่อยหรืออากาศเข้าในถังใต้พื้นดินหรือในแต่ละห้องของถังใต้พื้นดินด้วยความดันไม่น้อยกว่า ๐.๑๐ กิโลกรัม

เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๒๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒

ต่อตารางเซนติเมตรมาตร เวลาที่ใช้ในการทดสอบต้องเป็นไปตามตาราง
ดังนี้

ตารางแสดงเวลาที่ใช้ในการทดสอบถึงใต้พื้นดินเพื่อหารอยร้าวซึม โดยอัดความดันด้วยก๊าซเฉื่อยหรืออากาศ	
ความจุของถังใต้พื้นดิน (ลิตร)	เวลาที่ใช้ในการทดสอบ (ชั่วโมง)
ไม่เกิน ๑๕,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๒๔
ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๔๘
ไม่เกิน ๔๕,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๗๒
ไม่เกิน ๖๐,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๙๖

เมื่อทดสอบถึงใต้พื้นดินแล้ว ต้องใช้ทรายสะอาดอัดแน่นโดยรอบ
ถัง และมีความหนาของทรายไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร

ข้อ ๒๒ ระบบท่อน้ำมันเชื้อเพลิงต้องออกแบบ ก่อสร้างและ
ทดสอบตามข้อกำหนด ดังนี้

(๑) ต้องออกแบบและก่อสร้างให้สามารถรับแรงและ
น้ำหนักต่าง ๆ ที่มากระทำต่อระบบท่อน้ำมันเชื้อเพลิงได้โดยปลอดภัย

(๒) ต้องใช้ท่อที่ทำด้วยเหล็กหรือวัสดุอื่นที่ใช้แทนกันได้ แต่ต้องไม่ทำปฏิกิริยากับน้ำมันเชื้อเพลิง

(๓) การวางท่อจะวางไว้เหนือพื้นดินหรือฝังไว้ใต้พื้นดินก็ได้ แต่ต้องปฏิบัติดังนี้

(ก) ท่อที่วางไว้เหนือพื้นดินต้องมีการป้องกันมิให้ยานพาหนะหรือสิ่งอื่นมากระทำให้เกิดการชำรุดเสียหายต่อท่อและต้องมีการป้องกันมิให้เกิดการผุกร่อน

(ข) ท่อที่ฝังไว้ใต้พื้นดินต้องจัดให้มีเครื่องหมายถาวรไว้เหนือพื้นดิน แสดงแนวท่อให้เห็นได้ชัดเจนและต้องมีการป้องกันมิให้เกิดการผุกร่อน กรณีที่มีการติดตั้งล้นหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ใต้พื้นดินต้องติดตั้งให้สามารถตรวจสอบและบำรุงรักษาได้สะดวก

(๔) วัสดุที่ใช้ในระบบท่อ เช่น ล้น ปะเก็นหรือวัสดุป้องกันการรั่วซึม ต้องเป็นชนิดที่ใช้กับน้ำมันเชื้อเพลิงโดยเฉพาะ

(๕) ในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีติดตั้งเครื่องสูบลูกสูบและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงไว้รวมกัน ต้องติดตั้งล้นเปิดได้เร็วไว้ควบคุมการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ

(๖) การต่อท่อจะใช้โดยการเชื่อม เกลียวหรือหน้าแปลนก็ได้ การต่อท่อโดยใช้หน้าแปลนให้ใช้เฉพาะท่อที่อยู่เหนือพื้นดิน หากต้องการต่อท่อที่ฝังไว้ใต้ดินโดยใช้หน้าแปลน ต้องใช้หน้าแปลนชนิดที่เป็นเหล็กกล้า

(๓) เมื่อติดตั้งระบบท่อน้ำมันเชื้อเพลิงเสร็จแล้ว ก่อนการใช้งานต้องทำการทดสอบระบบท่อด้วยความดันไม่น้อยกว่า ๐.๖๐ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตรมาตร ทั้งไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ นาที และต้องไม่ปรากฏรอยรั่วซึมใด ๆ

ข้อ ๒๓ เครื่องสูบน้ำและตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องมีลักษณะดังนี้

(๑) ติดตั้งอยู่รวมกันหรือแยกจากกันก็ได้

(๒) ตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่รวมกับเครื่องสูบน้ำน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องยึดแน่นอยู่บนแท่นคอนกรีต แท่นดังกล่าวต้องอยู่สูงกว่าระดับพื้นโดยรอบไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร

ตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่แยกต่างหากจากเครื่องสูบน้ำน้ำมันเชื้อเพลิงอาจเป็นชนิดที่ติดตั้งอยู่ระดับพื้นดินหรือติดตั้งอยู่สูงจากพื้นดินก็ได้ กรณีที่ติดตั้งอยู่ระดับพื้นดินต้องยึดแน่นอยู่บนแท่นคอนกรีต แท่นดังกล่าวต้องอยู่สูงกว่าระดับพื้นดินโดยรอบไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร

(๓) เครื่องสูบน้ำน้ำมันเชื้อเพลิงที่แยกต่างหากจากตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีระบบการป้องกันมิให้สิ่งอื่นใดมากระทบหรือกระแทกทำให้เกิดการเสียหายได้

เครื่องสูบน้ำน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่จุ่มในถังใต้พื้นดิน (submersible pump) ต้องเป็นชนิดป้องกันการระเบิด (explosion proof)

(๔) ปลายท่อสูบน้ำน้ำมันเชื้อเพลิงส่วนที่จะต่อเข้ากับเครื่องสูบน้ำน้ำมันเชื้อเพลิงต้องวางอยู่ในบ่อคอนกรีตที่ป้องกันมิให้น้ำเข้าไปในบ่อได้ บ่อคอนกรีตนั้นต้องมีผนังและพื้นหนาไม่น้อยกว่า ๑๕ เซนติเมตร

เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๒๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒

ข้อ ๒๔ สายหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเป็นชนิดที่ใช้กับน้ำมันเชื้อเพลิงโดยเฉพาะ และสามารถทนความดันทดสอบได้ไม่น้อยกว่า ๕.๒๓ กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตรมาตร

ข้อ ๒๕ หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีลักษณะดังนี้

(๑) ต้องเป็นหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่มีอุปกรณ์หยุดการไหลของน้ำมันเชื้อเพลิงได้โดยอัตโนมัติ เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำมันเชื้อเพลิงล้นถึงในขณะเติมน้ำมันเชื้อเพลิง

(๒) ต้องเป็นหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่เมื่อต่อเข้ากับช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะแล้วต้องไม่ล้นหลุดออกจากช่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของยานพาหนะได้ง่าย

ข้อ ๒๖ ในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องจัดให้มีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย ดังนี้

(๑) ต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้งหรือน้ำยาดับเพลิง ขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๖.๘๐ กิโลกรัม หรือเครื่องดับเพลิงชนิดโฟมขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๘.๐๐ ลิตรไว้ ในที่ที่สามารถนำออกมาใช้ได้ง่าย ที่บริเวณตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงตามจำนวนเครื่องอย่างน้อย ดังนี้

(ก) จำนวน ๒ เครื่อง ต่อตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง

๑ ถึง ๔ ตู้จ่าย

(ข) จำนวน ๓ เครื่อง ต่อตู้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง

๕ ถึง ๘ ตู้จ่าย

เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๒๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒

(ค) ถ้าผู้จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงมากกว่า ๘ ผู้จำหน่ายต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงเพิ่มขึ้น ๑ เครื่อง ต่อผู้จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงทุก ๆ ๓ ผู้จำหน่ายที่เพิ่มขึ้นตาม (ข)

(๒) เครื่องดับเพลิงตาม (๑) ต้องอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลา

(๓) ห้ามใช้เครื่องดับเพลิงชนิดโฟมดับไฟที่เกิดจากไฟฟ้า

ข้อ ๒๓ ก่อนออกใบอนุญาตสำหรับการใช้สถานที่สำหรับเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีการตรวจสอบการก่อสร้างว่าเป็นไปตามแบบแปลนและแผนผัง ตามที่ได้รับการเห็นชอบจากกรมโยธาธิการ และต้องได้รับการทดสอบถังใต้พื้นดิน ระบบท่อน้ำมันเชื้อเพลิง และสายหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ให้เป็นไปตามประกาศนี้

ให้มีการทดสอบถังใต้พื้นดินและระบบท่อน้ำมันเชื้อเพลิงทุก ๆ

๑๐ ปี

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๔ สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ได้รับใบอนุญาตตามแบบ ๒ ก. อยู่แล้วก่อนหรือในวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศนี้ แต่ห้ามดัดแปลงหรือต่อเติมสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าว เว้นแต่การดัดแปลงหรือต่อเติมนั้นมีลักษณะที่ไม่ขัดกับประกาศนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๔๔

เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๒๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒

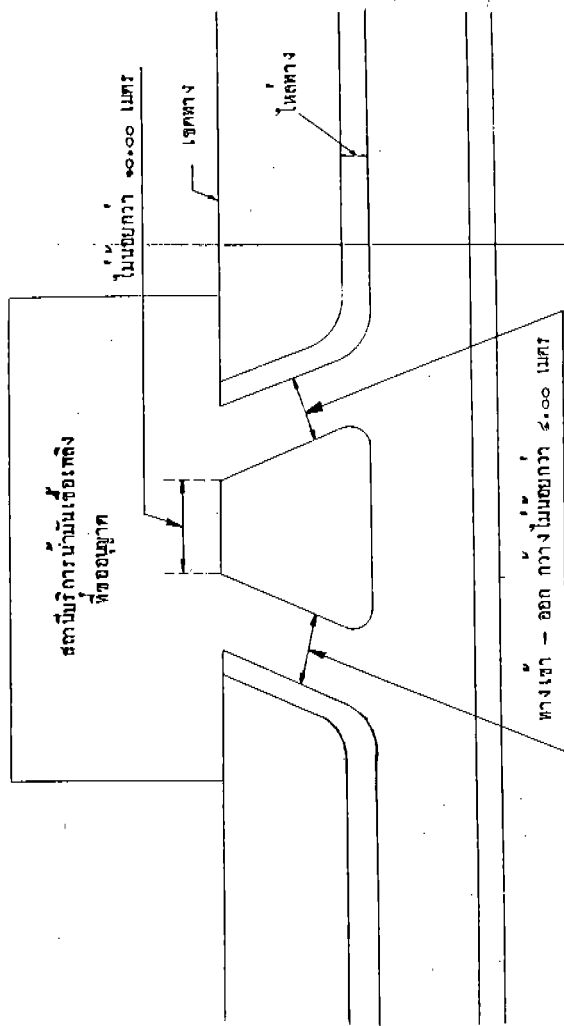
ข้อ ๒๕ สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ได้รับอนุญาตให้ใช้สถานที่สำหรับเก็บและตงถังสำหรับเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง ตามกฎหมายว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงหรือตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้นก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศนี้ แต่จะขอเปลี่ยนแปลงการอนุญาตให้เป็นการขัดต่อประกาศนี้ไม่ได้ เว้นแต่การขอเปลี่ยนแปลงการอนุญาตนั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงภายในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง และไม่ขัดกับประกาศนี้

ข้อ ๓๐ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ห้ามผู้รับใบอนุญาตหรือเจ้าของสถานที่เก็บน้ำมันเชื้อเพลิงเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงในสถานที่เก็บน้ำมันเชื้อเพลิงที่ติดตั้งเครื่องดับเพลิงไม่ถูกต้องตามจำนวนที่กำหนดในข้อ ๒๖ ของประกาศนี้

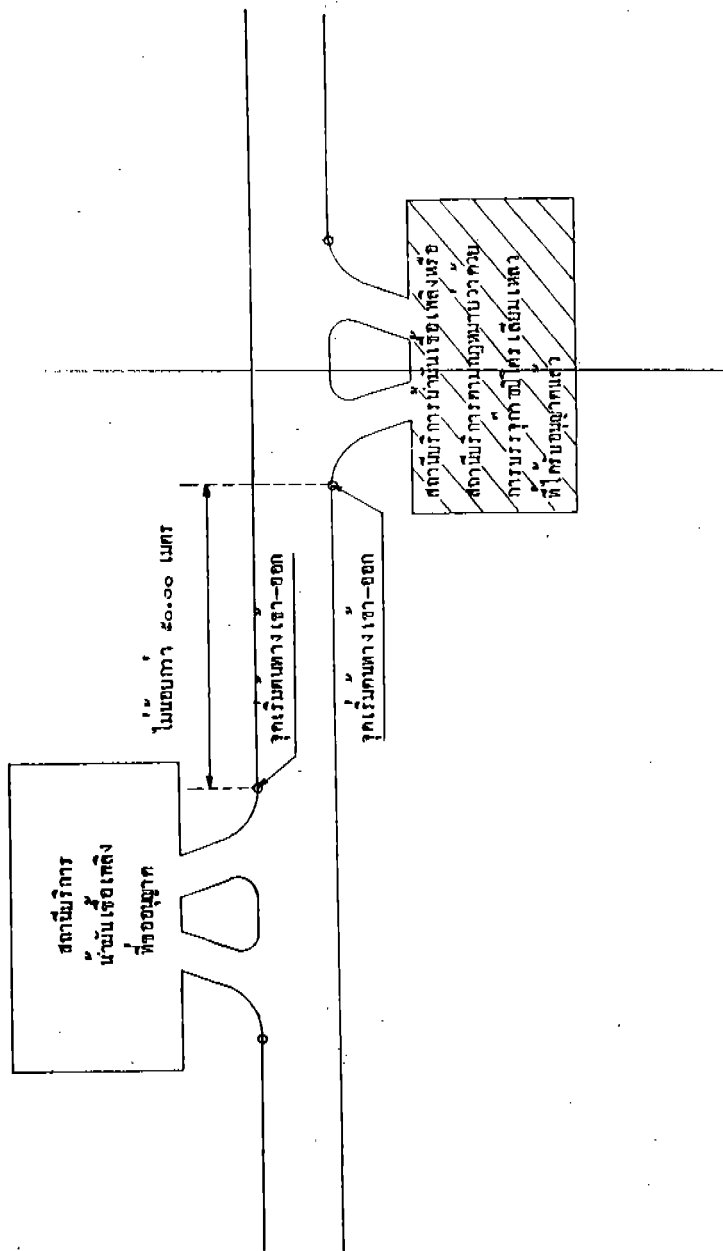
ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๒

นิยม นิยมานุสร
อธิบดีกรมโยธาธิการ

แบบที่ ๑
แสดงการวาง และระยะระหว่างทางเท้า - ออก ของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

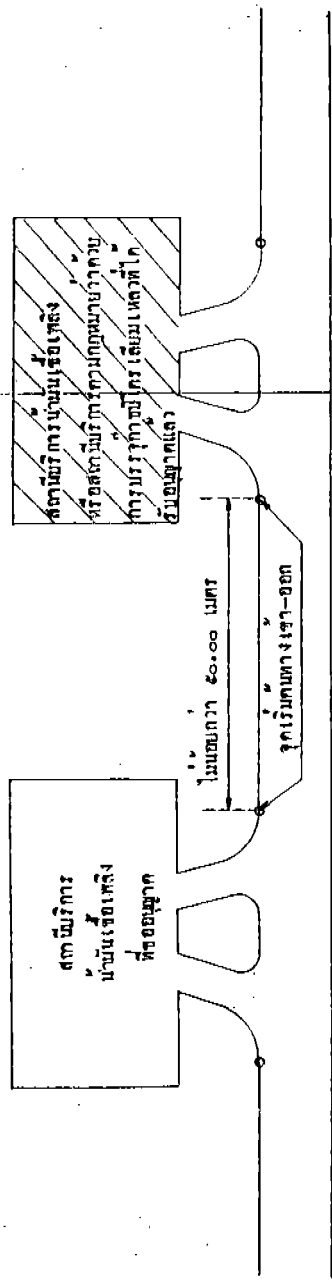

แสดง ระยะห่างระหว่างสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่คงอยู่ตรงกับถนนสาธารณะหรือทางหลวงที่มีสภาพเป็นสาธารณะ

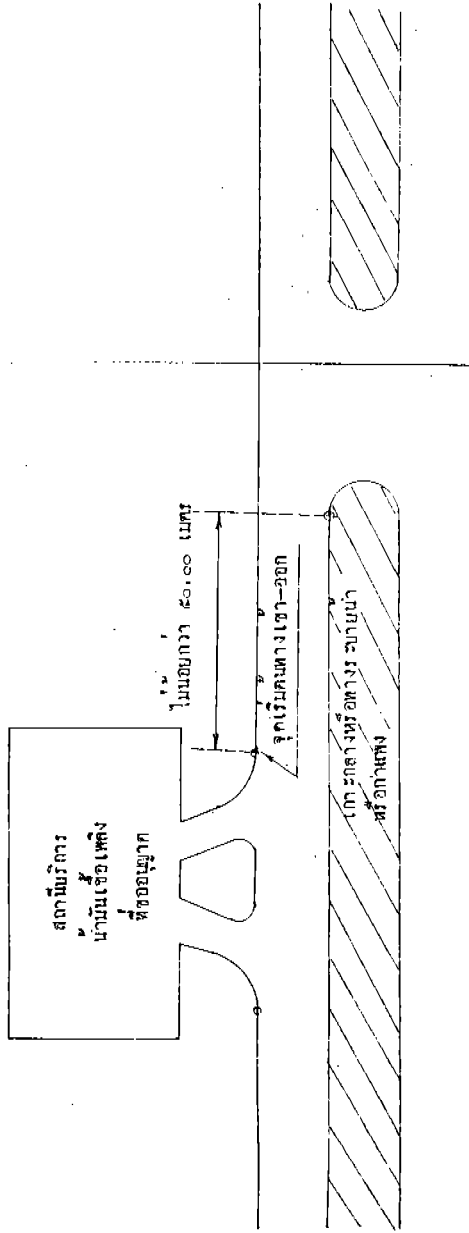
รูปที่ ๓

แผนผังระยะทางระหว่างสถานีบริการที่จัดอยู่ฝั่งถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะตามเว็บไซต์

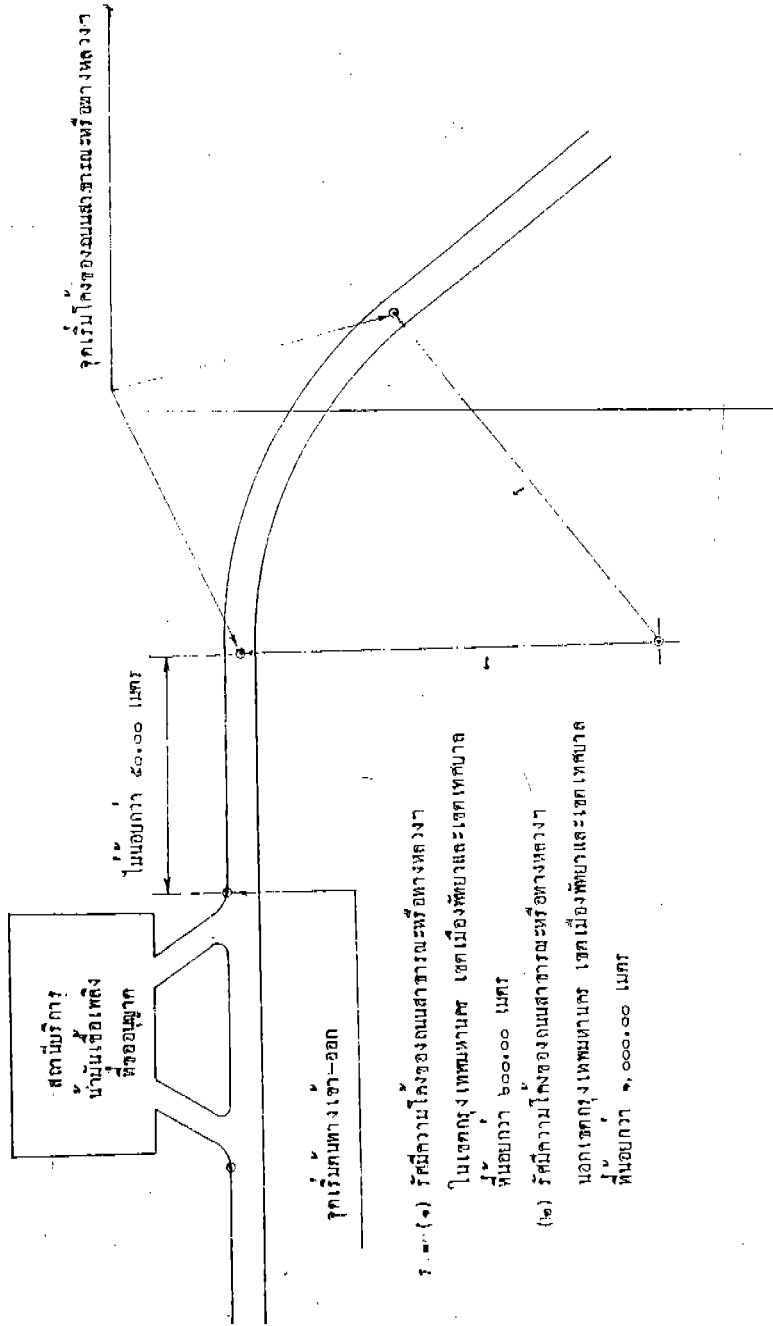
รูปที่ ๔

แสดงสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งอยู่บนถนนสาธารณะหรือทางหลวงหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีเกาะกลางหรือทางระบายน้ำหรือกำแพง (ทางคู่)

รูปที่ ๕

แสดงระบบทางระหว่างสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงกับจุดเริ่มโค้งของถนนสาธารณะหรือทางหรือทางที่สัมผัสกับเป็นสาธารณะ

ร. ๓๐ (๑) รัศมีความโค้งของถนนสาธารณะหรือทางหลวง

ในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยาและเขตเทศบาล

ไม่น้อยกว่า ๒๐๐.๐๐ เมตร

(๒) รัศมีความโค้งของถนนสาธารณะหรือทางหลวง

นอกเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยาและเขตเทศบาล

ไม่น้อยกว่า ๓๐๐.๐๐ เมตร

แสดงระหว่างสถานีบริการน้ำมัน เชื้อเพลิงกับจุดเริ่มต้นของทางแยก

